

Bölmə: 01#01

Ad 01#01

Suallardan 9

Maksimal faiz 9

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 2 %

1. Sənayeyə necə tərif vermək olar?

səhmdar cəmiyyətlərinin məcmusudur

kənd təsərrüfatının bir sahəsidir

kommersiya təşkilatıdır;

))maddi istehsalın bir sahəsidir;

maşınqayırmanın tərkib hissəsidir.

2. «Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı» kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

Makroiqtisadiyyat

Mezoiqtisadiyyat

Meqoiqtisadiyyat

))Mikroiqtisadiyyat

Makro və mezoiqtisadiyyat

3. «Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı» kursunun obyektı hansıdır?

sənayedə bəzə verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi;

iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formaları, optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amillər, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələri;

))istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusunu təkil edən sənaye sahəsi;

müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri;

mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi

4. Sahə niyəni üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil.

sənayenin iqtisadiyyatı

aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı

tikintinin iqtisadiyyatı

nəqliyyatın iqtisadiyyatı

))əməyin iqtisadiyyatı

5. Müvzu niyəni üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

marketing

maliyyə

))sənayenin iqtisadiyyatı

əməyin iqtisadiyyatı

menecment

6. Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətcə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində xalq təsərrüfatının hansı sahəsi əvəzsiz rol oynayır?

rabitə;

nəqliyyat;

kən təsərrüfatı;

xidmət sahələri;

))sənaye.

7. Maddi istehsal sahələrini bir-birindən fərqləndirən əsas fərq hansıdır?

təkilati;

təkilati-texniki;

iqtisadi-texniki;

))sosial-iqtisadi;

texnoloji-texniki;

8. 1908-ci ildə Zaqafaziya respublikalarının əsas sənaye sahələrinin istehsal etdikləri məhsulun neçə faizə qədəri Azərbaycanın payına düşürdü? 02

80%-ə qədəri;

60%-ə qədəri;

))92%-ə qədəri;

85%-ə qədəri;

89%-ə qədəri;

9. Sənaye nədir?

istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan məhsullərin məcmusudur;

))təbiətdən aldığı mineral və habelə kənd təsərrüfat xammalını mexaniki, termiki, kimyəvi və s. təsirlərə əsaslanan texnologiya ilə emal etməklə əxsi istehlak və istehsal-texniki təyinatlı məhsullar istehsalı üçün fəaliyyət növüdür;

mülkiyyət formasından asılı olmayaraq –mənfəət alınması məqsədi ilə məhsul istehsal edən və satan, xidmətlər göstərən hüquqi əxs kimi müstəqil təsərrüfat subyektidir;

torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məcmusudur.

sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.

Bölmə: 01#02

Ad 01#02

Suallardan 9

Maksimal faiz 9

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

10. «Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı» kursunun predmeti hansıdır?

istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusudur;

müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsidir;

müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin araşdırılmasıdır;

))sənayedə iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formalarını, bazarın tələbatlarını ödəmək məqsədilə optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amilləri, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələrini, sahənin səmərəlilik göstəricilərini yaxşılaşdırmaq üçün onun idarə edilməsinin metod və üsullarını öyrənməkdir;

mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların, tələb və təklifin səviyyəsinə təsir edən amillərin öyrənilməsidir.

11. Sənaye istehsalına xas olmayan xüsusiyyət hansıdır?

bu sahədə əsas istehsal vasitəsi torpaqdır

onun xidmət sferasına aid olması

))onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi

onun torpağın məhsuldarlığının artırılması, irriqasiya sistemlərinin tətbiqi hesabına öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi

bu sahədə yeni texnika və texnologiyanın tətbiqi hesabına tikinti-quraşdırma işlərinin həcmnin artırılması, ölkədə rabitənin keyfiyyətinin yüksəldilməsi imkanlarının mövcud olması

12. Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

yüngül və yeyinti sənayesi sahələri

maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri

kənd təsərrüfatı

))maşınqayırma və kimiya sənayesi sahələri

tikinti və nəqliyyat sahələri

13. Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil?

elektroenergetika sahəsi

))yeyinti sənayesi

neft-kimiya sənayesi

maşınqayırma sahəsi

kimiya sənayesi

14. Kənd təsərrüfatı məhsullarını emal edən sənaye sahələrinə hansılar aiddir?

elektroenergetika və neft-kimiya sahələri

yeyinti və maşınqayırma sənayesi sahələri

))yeyinti və yüngül sənaye sahələri

maşınqayırma və tikinti materialları istehsalı sahələri

neft emalı və kimiya sənayesi sahələri

15. Aşağıdakı ifadələrdən hansı düz deyil?

Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətcə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində sənaye əvəzsiz rol oynayır;

sənayə qədar ett-ni sürətləndirmək icini həyata keçirə bilən bəqə maddi istehsal yoxdur;
sənayenin inkişafı cəmiyyətin sosial strukturunun təkmillədirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir;
sənayenin inkişafı qeyri-maddi istehsal sahələrinin inkişafına təsir etmir;
))sənayenin inkişaf etdirilməsi ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına şərait yaradır.

16. Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

kizik, orta və iri müəssisələr

istehsal, kommərsiya və xidmət müəssisələri

))məhdud məsuliyyətli müəsisə və səhmdar cəmiyyət

özəl müəssisə və mətərək müəssisə

dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə

17.Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

))kizik, orta və iri müəssisələr;

məhdud məsuliyyətli müəsisə;

ərikli müəssisələr;

səhmdar cəmiyyət;

ərikli və payçı müəssisələr;

18. Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

fərđi müəssisələr;

məhdud məsuliyyətli müəsisə;

səhmdar cəmiyyət;

))istehsal, kommərsiya və xidmət müəssisələri;

ərikli və payçı müəssisələr;

Bölmə: 02#01

Ad 02#01

Suallardan 5

Maksimal faiz 5

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

19. İqtisadi səmərə nədir?

ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi;

ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində əsas fəaliyyətilə əlaqədar xərclərin cəmi;

ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən əldə edilən nisbi çıxımda iqtisadi nəticə;

))ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq çıxımda iqtisadi nəticə;

ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı.

20. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri "səmərə" göstəricisinə xasdır?

nisbi göstəricidir.

))mütləq göstəricidir.

müqayisəli göstəricidir.

faiz göstəricisidir.

xərc göstəricisidir

21. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri "səmərəlilik" göstəricisinə xasdır?

))nisbi göstəricidir

mütləq göstəricidir.

həcm göstəricisidir

цлзыә гəlməyən göstəricidir.

xərc göstəricisidir

22. Səmərlilik göstəricisi hansıdır?

səmərə;

milli gəlir

))səmərənin onun əldə edilməsinə zəkilən xərclərə nisbəti;

istehsalə sərf olunan məsrəflər;

ümumi milli məhsul.

23. Əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərliliyini xarakterizə edir?

torpaq

kapital

))əmək (ie qəvvəsi)

sahibkarlıq qabiliyyəti

xammal

Bölmə: 02#02

Ad 02#02

Suallardan 7

Maksimal faiz 7

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

24. Mütləq səmərlilik nədir?

əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır.

əsaslı vəsait qoyulmasının ümumi məbləğidir

əldə olunan səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir

))səmərənin əsaslı vəsait qoyulmasının həcminə nisbətidir.

əsaslı vəsait qoyulmasının səmərənin məbləğinə nisbətidir.

25. Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

səmərənin əsaslı vəsait qoyulmasının məbləğinə nisbətidir

))variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının məbləğinə nisbətidir

variantlar üzrə işçilərin sayının fərqinin bir variantdakı işçilərin sayına nisbətidir

istehsal daxili ehtiyatların həcmində variantlar üzrə paylanması göstəricisidir

əsaslı vəsait qoyulması həcmində səmərəyə nisbətidir.

26. Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

istehsalın rentabelliği, xalis cari dəyər, əmtəəlik məhsul maya dəyəri

əmək məhsuldarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı, məhsul vahidinin maya dəyəri

əmək məhsuldarlığı, fondverimi, daxili rentabellik norması, satışın rentabelliği

əsaslı vəsait qoyulmasının həcmi, əmtəəlik məhsul, reallaşdırılmış məhsul.

))əmək məhsuldarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı.

27. Material tutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir

informasiya resurslarının;

əsas və tədavül fondlarının.

əmək resurslarının;

maliyyə resurslarının;

))xammal və material resurslarının.

28. Fondverimi göstəricisi istehsalın təkili ənsərlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

))istehsal əsas fondlarının

istehsal dövriyyə fondlarının

müəssisənin tədavül fondlarının

müəssisənin pul fondlarının

müəssisənin ehtiyat fondlarının

29. ÜMM-in hesablanması aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur? 02

əxsi istehlak xərcləri;

məcmu xüsusi daxili investisiyalar;

dövlətin aldığı əmtəə və xidmətlər;

xalis ixracat;

))milli gəlir.

30. Əsaslı vəsait qoyulmuş səmərəliliyinin hesablanmasının nümunəvi metodikasına əsasən normativ səmərəlilik əmsalı neçə qəbul olunub?

0,11;

))0,16;

0,12;

0,15;

0,14;

Bölmə: 03#01

Ad 03#01

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

31. Sənaye sahələri əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə necə təsniflədirilir?

))hasilat və emal sənayesi

hasilat sənayesi və balıq sənayesi;

yüngül və yeyinti sənayesi

yüngül və ağır sənaye;

«A» və «B» qrupuna daxil olan sənaye sahələri

32. Aşağıdakılardan hansı hasilədici sənaye sahəsinə aid deyil?

neft hasilatı;

apatit hasilatı;

))ağac məmulatları istehsalı;

tikinti materialları istehsalı;

kimiyəvi xammal hasilatı

33. Sənaye sahələri məhsulun iqtisadi təyinatına görə necə təsniflədirilir?

tikinti materialları və maşın və avadanlıqlar istehsalı sahələri;

))istehsal vasitələri və istehlak eeyləri istehsal edən sahələr;

qida məhsulları və elektrik avadanlıqları istehsal edən sahələr;

yüngül və ağır sənaye;

hasilat və emal sənayesi sahələri.

34. Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, ölkənin ərazisi üzrə bircərdə yerləşdirilməsi

iqtisadiyyatın beynəlmillədirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləmənin sürətləndirilməsi

))istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, ölkənin ərazi üzrə bircərdə yerləşdirilməsi

ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyli, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi

hərbi sənayenin bəzi inkişafını təmin edən ərazilərə meyli, yalnız valyutaya satıla bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi

35. İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

fərdi, seriyalı, kütləvi;

mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış;

fərdi, texniki, texnoloji;

))ümumi, xüsusi, fərdi;

fiziki, mexaniki, texnoloji.

36. Fərdi əmək bölgüsü nədir?

iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

sənayenin, kənd təsərrüfatının və bəzi sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;

ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;

))müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;

müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.

37. Texniki əmək bölgüsü nədir?

istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir;

ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır;

iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;

))müəssisə miqyasında istifadə olunan in-san əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sı-ra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalan-masıdır.

38. Ümumi əmək bölgüsü nədir?

))iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;

istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;

sənayenin, kənd təsərrüfatının və bəzə sahələr-rin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;

ictimai və ya eəxsi tələbatı ödəmək ьзьn məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu iеə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır.

39. Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasilat və emal sənayesi qruplarına bölünür?

texnoloji istehsal üsuluna görə;

))məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;

əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;

iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.

40. Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasiledici və emaledici qruplara bölünür?

idarəsilik və tabesilik əlamətinə görə;

məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;

))əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;

iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə

Bölmə: 03#02

Ad 03#02

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

41. Sənaye sahəsi nədir?

bütün maddi istehsal sahələrinin məcmusudur.

))müəyyən əlamətlərə görə oxear olan sənaye müəssisələrinin məcmusudur

qeyri-istehsal sahələrinin məcmusudur

torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məcmusudur

sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.

42. Sənayenin sahə quruluu nədir?

))sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.

sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir.

sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir.

sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir.

sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır.

43. Aşağıdakı hansı göstəricilərdən sənayenin sahə quruluunu təhlil etmək bəzən istifadə edirlər?

sənaye sahələrində çalışan işçilərin əmək məhsuldarlığı göstəricisindən;

sənaye sahələrindəki fondverimi göstəricisindən

sənaye sahələrinin rəqabət qaliliyyətlilik göstəricisindən;

ölkə sənayesinin rentabellik göstəricisindən

))ölkə sənayesinin komplekslik səviyyəsi və ya sənaye sahələrinin sayı göstəricisindən.

44. Sənaye sahələri hansı əlamətlərə görə təsniflədirilir?

texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkiəf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, işçi qüvvəsinin sayına, idarəçilik və tabəçilik əlamətinə, inkiəf səviyyəsinə görə;

))məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, idarəçilik və tabəçilik əlamətinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkiəf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

texnoloji istehsal üsuluna, məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkiəf səviyyəsinə görə.

45. Sənaye sahələri hansı əlamətə görə təsniflədirilmir

texnoloji istehsal üsuluna görə;

məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə

əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;

iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

))istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.

46.Sənaye müəssisələrinin hansı təsnifat əlamətinə görə sahəyə xas olan əsas və dövrüyyə fondlarının quruluşlarındakı ümumilik və fərqlər, sahənin istehsal etdiyi məhsulun material, enerji, əmək və elm tutumluğunun dərəcəsi, istehsal tiplərindən hansının üstünlüyü və istehsalın ictimai təşkil forması və səviyyəsi nəzərə alınır?

idarəçilik və tabəçilik əlamətinə görə;

məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;

əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;

))iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə

47. Aşağıdakı hansı amil sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərir?

sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi;

sənaye müəssisələrində fondveriminin yüksəlməsi;

sənaye müəssisələrində fondtutumunun yüksəlməsi;

idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi;

))cəmiyyət üzvlərinin maddi və mənəvi həyat səviyyələrinin yüksəldilməsi.

48. Sənaye istehsalının yerlədirməsinin hansı prinsipinə riayət olunmaqla ölkənin iqtisadi rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının tarazlığını təmin edir, onların təbii resurslarından və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə məsələsini həll edir?

istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;

iqtisadiyyatın beynəlmillədirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;

istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;

))sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerlədirilməsi;

iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.

49. Sənaye istehsalının yerlədirməsinin hansı prinsipinə riayət olunması müəssisələrin ixtisaslaşma səviyyəsini və onların optimal ölçüsünü müəyyən edir?

istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;

iqtisadiyyatın beynəlmillədirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;

))istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;

sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerlədirilməsi;

iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.

50. Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləədməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

genie təkrar istehsalın sürətlənməsinə;

təbii sərvətlərdən səmərəli istifadəyə;

))ölkə iqtisadiyyatında inhisarçılığın səviyyəsinin artmasına;

əhərlə kənd, sənaye və kənd təsərrüfatı arasındakı fərqlərin azaldılmasına;

əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi və ictimai xərclərə qənaət əsasında istehsalın səmərəliliyini artmasına.

Bölmə: 0402

Ad 0402

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

51. Elmi-texniki tərəqqi nədir?

əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləədirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləədirilməsi, torpağın yaxşılaşdırılması, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

))əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləədirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin təkilinin və istehsalın idarə olunmasının təkmilləədirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

torpağın yaxşılaşdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

iezi heyətinin təhsil və onların əməyinin texnika ilə silahlanma səviyyələrinin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə

yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

52. Hansı ifadə düz deyil?

ETT - dinamik sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir

ETT - istehsal tullantılarından istifadəyə imkan yaradır

))ETT - infilyasiyanı aşağı salan amildir

ETT - məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini yüksəldir

ETT- innovasiya proseslərini gücləndirir

53. İnkubasiya dövrü nədir?

elmi ideyanın söylənməsindən sınaqdan keçirilməsinə qədər olan müddətdir;

xammal-materialın üzərində texnoloji əməliyyatların həyata keçirilməsi müddətidir;

elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

))elmi ideyanın söylənməsindən tətbiqinə qədər olan müddətdir;

istehsal tsiklinin bir hissəsidir.

54. Elmi-texniki inqilabın beşinci əlaməti hansıdır?

))elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;

elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsidir;

elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

“elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə zəvriilməsidir;

insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.

55. Elmi-texniki inqilabın dördüncü əlaməti hansıdır?

elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;

))elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsidir;

elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

“elm-texnika-istehsal” sistemi üsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin üsürünə zəvriilməsidir;

insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.

56. Elmi-texniki inqilabın üçüncü əlaməti hansıdır?

elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;

elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsidir;

))elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

“elm-texnika-istehsal” sistemi üsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin üsürünə zəvriilməsidir;

insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.

57. Elmi-texniki inqilabın ikinci əlaməti hansıdır?

))elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;

elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsidir;

elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

“elm-texnika-istehsal” sistemi üsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin üsürünə zəvriilməsidir;

insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.

58. Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmə xərcləri”in illik məbləği 2000 mln. man;

məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmə xərcləri”in illik məbləği 2200 mln. man;

məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmə xərcləri”in illik məbləği 1650 mln. man;

məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmə xərcləri”in illik məbləği 1800 mln. man;

))məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmə xərcləri”in illik məbləği 1600 mln. man;

59. Elmi-texniki potensial nədir?

elmi məlumatlar toplusu və istehsal elementlərinin məcmusudur;

elmi məlumatlar toplusu və istehsal amillərinin məcmusudur;

elmi idarəetmə təşkilatlarının və maliyyə resurslarının məcmusudur;

))elmin maddi-texniki bazası, elmi kadrlar, elmi məlumatlar toplusu və elmi idarəetmə təşkilatlarının məcmusudur;

sənaye müəssisələrinin kadrlarının məcmusudur;

60. İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur?

kimya sənaye müəssisələrinin sayı;

))sənaye məhsulunun istehsalı texnologiyasında kimyəvi metodların xüsusi çəkisi;

kimya sənaye müəssisələrində ieləyənlərin sayı;

kimya sənaye müəssisələrində əsas fondların dəyəri;

kimya sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının səviyyəsi;

Bölmə: 0403

Ad 0403

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

61. Əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

fəhlələrin ümumi sayından əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının çıxmaqla;

)) əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi;

əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına vurmaqla;

fəhlələrin ümumi sayının əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayına nisbəti

fəhlələrin ümumi sayı ilə əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının cəmi kimi;

62. Əməyin elektrik silahlılığı əmsalı necə hesablanır?

texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti;

elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti

fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə nisbəti;

fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə vurmaqla;

)) qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin fəhlələrin sayına nisbəti.

63. İstehsalın elektrikləşdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin (elektrik, istilik və s.) həcmnin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;

)) il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmnin il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin həcminə nisbəti kimi;

qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;

qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin həcminə nisbəti kimi

texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminə nisbəti kimi.

64. Elektrik enerjisinin istehlak quruluşu necə hesablanır?

texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin cəmi;

texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin hasili;

))texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminə nisbəti;

elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmindən texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi çıxılır;

elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcminə nisbəti.

65. Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

istehsalın təmərküzləməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinəlməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə zəvriilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsi

elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması

))avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə zəvriilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

66. Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyiməsi

elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə zəvriilməsi

elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi;

elmi tədqiqatların ənənəvi üsullarla yerinə yetirilməsi

))avtomatlaşdırma

67. Məhsul vahidinin istehsalına "gətirilmə xərclər" in illik məbləği necə hesablanır?

əsas fondlara əsaslı vəsait qoyulmasının həcmi ilə əsaslı vəsait qoyulmasının normativ səmərəlilik əmsalının hasilini kimi;

əsas fondlara əsaslı vəsait qoyulmasının həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;

əsaslı vəsait qoyulmasının normativ səmərəlilik əmsali ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin hasilini kimi;

))əsas fondlara əsaslı vəsait qoyulmasının həcmi ilə əsaslı vəsait qoyulmasının normativ səmərəlilik əmsalının hasilini ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;

əsas fondlara əsaslı vəsait qoyulmasının həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəminin əsaslı vəsait qoyulmasının normativ səmərəlilik əmsalına nisbəti kimi;

68. Yeni texnikanın səmərəliliyi necə hesablanır?

bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural cəhdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasilini kimi;

yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural cəhdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasilini kimi;

))bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin fərqlərinin natural cəhdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasilini kimi;

köhnə texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural cəhdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasilini kimi;

bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural cəhdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına nisbəti kimi;

69. Sənaye müəssisələrində ie yerinə xidmət əmsali necə hesablanır?

))dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətə fəhlələrin sayının faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayına nisbəti kimi;

dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq ie yerinə xidmət edənlərin sayının hasilini kimi;

dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq ie yerinə xidmət edənlərin sayının cəmi kimi;

dəzğahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq ie yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi;

fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq ie yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi.

70. Sənaye müəssisələrində məhsuldarlıq əmsalı necə hesablanır?

ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzğahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzğah ьььн əməktutumunu ilə hasili kimi;

))ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzğahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzğah ьььн əməktutumuna nisbəti kimi;

ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzğahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzğah ьььн əməktutumunu ilə cəmi kimi;

ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzğahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzğah ьььн əməktutumunu ilə fərqi kimi;

ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzğahla fəhlələrin sayının hasili kimi;

Bölmə: 0501

Ad 0501

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

71. Sənayedə idarəetmə nədir?

))əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş və dərk edilmiş məqsədə nail olmaq ьььн əmək kollektivinə, onların fəaliyyətinin təkili və uzlaşdırılması işinə məqsədyönlü təsiretmə tədbirləridir

bazardakı tələbi öyrənib, onu ödənilməsi üzrə fəaliyyətidir

qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş ьььн fəaliyyət növlərinin məcmusudur

əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmillədirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması,

Əməyin təkilinin təkmillədirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.

72. Sənaye müəssisəsində idarəetmə funksiyaları hansılardır?

mərkəzləmə və qeyri-mərkəzləmə formalarının optimal uzlaşdırılması

))planlaşdırma və proqnozlaşdırma, təkiletmə; operativ tənzimləmə və dispetşerlədirmə; uşot və nəzarət

hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması, operativ tənzimləmə və dispetşerlədirmə, stimullaşdırma

icarənin demokratiklədirilməsi, planlaşdırma, təkiletmə; operativ tənzimləmə və dispetşerlədirmə; uşot və nəzarət

bazarda tələbatın müəyyənledirilməsi, bazarın seqmentlədirilməsi, inzibati və iqtisadi metodların tətbiqi

73. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsində idarəetmə funksiyalarına aid deyil?

planlaşdırma

təkiletmə

operativ tənzimləmə

uşot və nəzarət

))Əməyin stimullaşdırılması

74. İdarəetmənin metodları hansılardır?

))inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;

inzibati; texnoloji

iqtisadi; təşkilati;

sosial-psixoloji, texnoloji;

iqtisadi; texnoloji, operativlik

75. Plan nədir?

))məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dıvr ızın yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan ie və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir;

müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur;

uzun müddət ızın müəyyən edilmie, rəqabət üstünlüklənin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;

dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövrləzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;

perspektiv dıvr ızın iqtisadi inkiəaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur.

76. Proqram nədir?

proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;

))dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövrlər 'əzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;

elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmie fəaliyyət növüdür;

strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmie qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür.

77. Proqnoz nədir?

))perspektiv dıvr ızın iqtisadi inkiəaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkiəaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmie müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmie idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur;

yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;

istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda bəzən tələb və təklifi tam eəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənledirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləndirilməsidir;

78.İstehsal proqramında:

planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;

iezilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;

))ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;

müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;

müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləndirilməsinə yönəldilmə tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

79. İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

matris sxemi;

koordinasiya;

Təəbbüskarlıq;

))məqsədlərin müəyyən edilməsi;

lisenziyalaşdırma.

80. Aşağıdakılardan hansı menecmentin prinsiplərinə aiddir?

avtomatlaşdırma və mexanikləndirmə prinsipi;

))idarəetmədə mərkəzləndirmə və qeyri mərkəzləndirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;

düzxətlik prinsipi;

ahəngdarlıq prinsipi;

paralellik prinsipi.

Bölmə: 0502

Ad 0502

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

81. Planlaşdırmanın üsulları hansılardır?

induksiya, deduksiya,

analiz, sintez,

xətti, funksional,

təkieletmə, nəzarət

))balans, normativ

82. Biznes-plan nədir?

direktiv plandır

müəssisələrə öz fəaliyyətində nəzərə almalı olduqları məsələlər haqqında dövlət tərəfindən verilən sənəddir

konsaltinq firmaları tərəfindən bütün sənaye müəssisələrinə sifariesiz və ödənişsiz olaraq tərtib olunub verilən sənədlər toplusudur

Ədliyyə Nazirliyi, Vergilər və Maliyyə Nazirliyi tərəfindən tələb edilən zəmanət xarakterli sənədlərdir

))mənfəət əldə etməsinə nail olmaq üçün istehsal sahibkarlığına yerinə yetirməli olduğu tədbirlər sistemidir

83.İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

))əmtəəlik məhsul;

1 manatlıq əmtəəlik məhsula zəkilən xərc;

əsas istehsal fondlarının tərkibi

dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri

məhsulun maya dəyəri.

84. Əmtəəlik məhsula daxil edilmir:

reallaşdırılmış məhsul;

plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı;

plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı

ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul;

))bitməmiş istehsal qalığının dəyieməsi.

85. İstehsal proqramması hansı amillərlə əsaslandırılır?

))istehsal ediləcək məhsula bazardakı tələbin həcmi, istehsal güclərindən istifadə səviyyəsi, yeni istehsal güclərinin iə salınması və əsaslı tikinti işləri üzrə nəzərdə tutulan tədbirlər.

istehsal ediləcək məhsulun maya dəyəri, iəzilərin əmək haqqı, əsas fondların qurluşu

müəssisənin istehsal gücü, maddi-texniki təminat səviyyəsi, beynəlxalq əlaqələri, innovasiya fəaliyyəti, idarətemə iəzilərinin sayı

istehsal meydançalarının sahəsi, alınacaq xammalın həcmi, cəlb ediləcək kreditlərin məbləği,

məhsulun maya dəyəri, iəzilərin əmək haqqı, əsas fondların texniki səviyyəsi, alınacaq materialların keyfiyyəti

86. Sənaye müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

giriş istehsal gььcündən

))orta illik istehsal gücündən

çıxış istehsal gücündən;

rentabellik normasından

rentabellik indeksindən

87. Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir

))istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı

məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı;

məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı

maliyyə planı;

investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı.

88. Bunlardan hansı sənaye müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

idarəetmə prinsipləri və funksiyaları;

idarəetmənin funksional quruluşu;

))istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması;

iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər;

məlumatlar və onların işlənmə üsulları.

89. Sənaye müəssisələrində idarəetmənin hansı prinsipinin mahiyyətində səlahiyyətlərin bölgüsü dayanır?

idarəetmənin demokratikləşdirilməsi prinsipi;

idarəetmədə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;

))idarəetmədə mərkəzləndirmə və qeyri mərkəzləndirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;

idarəetmədə ahəngdarlıq prinsipi;

idarəetmədə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.

90. Sənaye müəssisələrində menecmentin hansı prinsipinə görə idarəçilik ierarxiyasında bütün bölmə və fiziki cəxslər öz hüquq hədlərini aşmadan onlara tapşırılmış vəzifələrini yerinə yetirmək icində tam məsuliyyət daşmalıdırlar?

idarəetmənin demokratikləşdirilməsi prinsipi;

))idarəsilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;

idarəsilikdə mərkəzləndirmə və qeyri mərkəzləndirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;

idarəsilikdə ahəngdarlıq prinsipi;

idarəsilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.

Bölmə: 0602

Ad 0602

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

91. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

))İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur

İstehsalın təmərküzləməsi, ixtisaslaşması, kooperativləməsi və kombinələməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır

İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləndirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir;

İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinlənməsinin nəticəsidir;

İstehsalın təmərküzləməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir.

92. Aqreqat təmərküzləməsi necə bəe verir?

müəssisədə qurulmuş aqre-qat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə;

))aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;

qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;

müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə;

köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə

93. İstehsal-texniki təmərküzləmə necə bə verir?

))qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;

aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə;

müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernlədirilməsi yolu ilə;

müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

94. Texnoloji təmərküzləmə necə bə verir?

qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;

müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernlədirilməsi yolu ilə

aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;

))qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə

qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə;

95. Təmərküzləmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

çlзьlərinə görə ən kizik çlзььь мьəssisələr qrupunun istehsal həcmi

milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu

sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta çlзьььь;

müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xьsusi zəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri

))məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri;

96. Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı

istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri

))istehsal edilən məhsulun həcmi;

texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti;

istehsal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri.

97. Müəssisənin optimal цлзъь nədir?

az xərcə daha az mənfəət əldə edilə bilən цлзъьдър;

зох xərcə daha зох mənfəət əldə edilə bilən цлзъьдър;

mənfəətlə xərcin mütənasiblik təkil etdiyi цлзъьдър

minimum xərcə risksiz fəaliyyət göstərə bilən цлзъьдър

))az xərcə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan цлзъьдър

98. Müəssisənin minimal səmərəli цлзъь nədir?

müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdırən istehsal həcmi;

))müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir

uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdırən istehsal həcmi

müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi;

istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə zəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması

99. İstehsalın təmərküzləndirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

müəssisənin цлзълərinin artması nəticəsində yeni iе yerlərinin yaradılmasında;

müəssisənin цлзълərinin artması nəticəsində bazarlara daha зох məhsul çıxarılmasında;

))müəssisənin цлзълərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında

eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

müəssisənin цлзълərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində.

100. Lizing müqaviləsində nə nəzərdə tutulmur?

müqavilənin tərəfləri, onların hüquq və vəzifələri;

icarəyə verilən əmlakın tərkibi və dəyəri;

zəruri hallarda ijarəsinin lizing obyektı olan əmlak ызын təminatı;

))lizingə götürülən əmlakdan istifadə zamanı əldə edilən gəlirlərin maksimum səviyyəsinə qoyulan tələblər;

lizing haqqının məbləği, onun ödənilmə müddəti və qaydası.

Bölmə: 0603

Ad 0603

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

101. Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin ызынлыынь cərtləndirən amil hesab edilmir

İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür;

İri istehsalarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur;

İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kizik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur

İri istehsalarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur;

))İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır

102. Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kizik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilərlər?

))ağac emalı və mebel istehsalı

musiqi alətlərinin hazırlanması

polimer materialların istehsalı

kombinləşdirilmiş yem istehsalı;

əlvan metallurgiya

103. Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaqqabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinləşdirilmiş yem istehsalı;

bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və bo-yama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı;

ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri

))elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənaye

istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi.

104. Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

))belə sahələrdə iri җлзлмь мьәссисәләр үстүнлүк тәкил едир;

belə sahələrdə orta җлзлмь мьәссисәләр үстүнлүк тәкил едир;

belə sahələrdə kizik җлзлмь мьәссисәләр үстүнлүк тәкил едир

belə sahələrdə kizik və orta җлзлмь мьәссисәләр үстүнлүк тәкил едир;

belə sahələrdə зoxlu sayda kizik мьәссисәләр фәлиyyət гөстәрир.

105. İstehsal miqyasının mənfi effekti" nədir?

bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə zəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

))bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə zəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə zəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə zəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir

106. Kombineləşmiş istehsalların təmərküzləməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir

xammalın kompleks emalını təmin edir

aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir;

ətraf mühitin zirkəlməsinin azalmasını təmin edir;

))müəssisənin mənfəətinin dəzgən bədbəzəlməsini təmin edir.

107. Təmərküzləmənin aqrəqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

dəyər göstəriciləri

nisbi göstəricilər;

ümumilədirilmə göstəricilər;

))natural göstəricilər

inteqral göstəricilər

108. Aşağıdakılar hansı müəssisənin cəzəyə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir

ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçılardan gəlirləri və s.

))texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s

xammal və nəqliyyat amilləri, demografik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənimsənilmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.

elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təkili tipi, istehsal üsulu

makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti

109. İstehsal miqyasının müsbət effekti" nədir?

bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmlərinin artmasını əks etdirir

bu, istehsala əlavə investisiya qoyulmuş yolu ilə məhsul istehsalı həcmlərinin artırılmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə zəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

))bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə zəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir

110. Təmərküzləmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləndirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür;

))bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləndirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür;

bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi bəzə verdiyindən əlavə xərclər artır;

bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir;

bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləndirilməsidir

Bölmə: 0701

Ad 0701

Suallardan 7

Maksimal faiz 7

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

111. İxtisaslaşdırma nədir?

))konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzlənməsidir

müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə ieləməsidir

müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.

müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir.

müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

112. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

ictimai və ya əxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləməsidir;

))özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləməsidir

müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsidir;

eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləməsidir

özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləməsidir

113. Sənayedə ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

))əyca, hissə və texnoloji mərhələ üzrə;

aqreqat, əyca və istehsal-texniki

əyca, texniki, mexaniki;

fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə;

hissə, istehsal-texniki, mexaniki

114. Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

istehsal-texniki formada

hissə formasında

))əşya formasında

texnoloji mərhələ üzrə

avadanlıq formasında

115. İstehsalın kooperativləndirilməsinin formaları hansılardır?

))aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

Əya, texniki, fiziki

texnoloji, əya, mexaniki

əya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə

116. Rayonlararası kooperativlədirmə nədir?

)) kooperativlədirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir

belə kooperativlədirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

belə kooperativlədirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır

belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır

117. Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;

müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;

sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstlədirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləndirilməsidir;

)) bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləndirilməsidir;

sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstlədirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir

Bölmə: 0702

Ad 0702

Suallardan 9

Maksimal faiz 9

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

118. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində;

müəssisələrin cəmlənməsi nəticəsində;

))əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləməsi nəticəsində

müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində;

müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində.

119. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

))müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və icra yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləndirilməsidir;

ictimai və ya əxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləndirilməsidir

özünün konstruk-siya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmlənməsidir

istehsal prosesinin və icra yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

özünün konstruk-siya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləndirilməsidir.

120. Sahə üzrə ixtisaslaşdırma nədir?

ictimai və ya əxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dərəcəyə qədər bir sahədə cəmlənməsidir

))ictimai və ya əxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu sahənin uyğunlaşdırılmasıdır;

özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmlənməsidir

iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır

121. Mərkəzlədirilmə tükəmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

istehsal-texniki formada

hissə formasında

əşya formasında

))texnoloji mərhələ üzrə

avadanlıq formasında

122. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

əəya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı

hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi zəkisi

))sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi zəkisi, нцв, tipi, цлзсь və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı

sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə ieləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyulueu

ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı

123. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək ьзын tətbiq olunur?

sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və tex-noloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri

müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi

müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı

))bir ie yerinə dьəən hissə-əməliyyatların sayı;

bir ie yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi.

124.İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

))müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat

Əlaqələri formasıdır

bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır;

ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir

müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır;

125. Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaqlar və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur

müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır

müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənməmişdir

eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

)) müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır

126. Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil olduğu müəssisələrdən pörəen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və bəzə hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativlədirmənin hansı formasını əks etdirir?

aqreqat üzrə kooperativlədirmə

əyən üzrə kooperativlədirmə

istehsal-texniki üzrə kooperativlədirmə

)) hissə üzrə kooperativlədirmə

texnoloji mərhələ üzrə kooperativlədirmə

Bölmə: 0801

Ad 0801

Suallardan 6

Maksimal faiz 6

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

127. Sənayedə kombinəedirmə nədir?

istehsalın daha iri müəssisələrdə tēmərküzləeməsi prosesidir

))texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birlədirilməsidir.

birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.

müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.

oxear məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir.

128. Əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birlədirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinəedirmənin formaları hansılardır?

aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

))xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə

əaqli, ɤfiqi və qarışıq

alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

fərdi, seriyalı və kütləvi

129. Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinəedirməni xarakterizə edir?

Kombinəedirmə - müəssisədə istehsalın təkili tiplərindən biridir

Kombinəedirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir

))Kombinəedirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir

Kombinəedirmə - marketinqin təkili ɤsuludur

Kombinəedirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir.

130. İstehsalın ixtisaslaşması və kombinələmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

))ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinələmə isə genişləndirir;

ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinələmə isə məhdudlaşdırır;

ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinələmə isə genişləndirir;

ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinələmə isə genişləndirir

ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinələmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır

131. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinələməyə, həm də təmərküzləməyə əməl olunur?

))müəssisələrin cəlbəməsi

müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır;

iezilərin sayının azalması;

müxtəlif istehsalların birliyi;

anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi;

132. Qarışıq kombinələmə tipi nə vaxt olur?

))xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullan-tılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda

xammal ardıcıl emal olunanda

xammal kompleks emal olunanda

məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləəndə

müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qoveaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda

Bölmə: 0802

Ad 0802

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

133. Aşağıdakılardan hansı kombinələdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə bəzə verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitədən istifadə edilməməsi

istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətəsinin eyni əşx olması, vahid mərkəzləndirilmiş idarəetmə sistemi

müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması

istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

)) müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası

134. İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kom–binələmənin tipləri hansılardır?

aqrəqat, istehsal-texniki, texnoloji

xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə

fərdi, seriyalı, kütləvi

alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

)) şaquli, üfiqi, qarışıq

135. Neftayırma müəssisələri əşx kombinələmənin hansı forması səciyyəvidir?

xammalın ardıcıl emalı

texnoloji mərhələ üzrə

)) xammalın kompleks emalı

tullantılardan istifadəyə əsaslanan

əşxli kombinələdirmə

136. Əaqlı kombinələmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

))xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula zəvrlməsini nəzərdə tutur

xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur

ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qoveaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır;

müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullan-tılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır

137. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinələmə ыып səciyyəvi deyildir?

müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi

))vahid satış şəbəkəsinin olması

kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti

vahid enerji sistemi

vahid nəqliyyat bazası

138. Kombinələmənin əsas əerti nədir?

kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir

kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir

müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerlədirilməsidir

eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmlədirilməsidir

))müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərkülədirilməsidir

139. Kombinələdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ыыыы?

sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər

))texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ыmumi istehsalda xüsusi zəkisi; kombinatların işçi heyətinin ыmumi istehsal iəzi heyətində xüsusi zəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi

Əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərləridə xüsusi zəkisi

Əməyin mexanikləmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı

kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi

140. Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinələmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

kombinatda bir ic yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmə müəssisələrin sayı

kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət

kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü

))kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

141. Aşağıdakılardan hansı kombinələmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

))xammal və materialların daşınma xərclərinə qənaət olunur

idarəetmənin çevikliyi artır

məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir

məhsulların satış sürəti artır

avadanlıqların boşdayanma halları azalır

142. Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

yeyinti sənayesi

ağır metallurjiya

))neft-kimya sənayesi

ağac emalı sənayesi

hasilat sənayesi

Bölmə: 0901

Ad 0901

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

143. Sənaye istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər

))fəhlələr, mühəndis-texniki iezilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, eagirdlər, mühafizə ieziləri;

sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki iezilər, eagirdlər, qulluqçular;

menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat ieziləri, payçılar;

bae mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri;

mühəndis-texniki iezilər, fəhlələr, eagirdlər, mühafizə ieziləri, vergi orqanlarının əməkdaşları.

144. Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

5

))4

3

2

6

145. İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər;

))müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər;

əmək predmetini emal edənlər

xammal və hazır məhsulu nəql edənlər;

təmir icini həyata keçirənlər

146. Aşağıdakılardan hansı əsas fəhlələrə aiddir?

hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət icini icra edən fəhlələr;

təmir əşyalarının hissə və tərtibatları istehsal edən fəhlələr;

)) texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə hazır məhsula çevirən fəhlələr;

əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;

147. Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələrə aid deyil?

hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət icini icra edən fəhlələr;

hazır məhsulun daşınması ilə məşğul olan fəhlələr;

hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;

əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

)) texnoloji prosesdə iştirak edən fəhlələr;

148. Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

2

3

))4

5

6

149. Sənaye-istehsal heyətinin idarə edilməsində əsas məqsəd nədir?

)) stabil əmək kollektivi formalaşdırmaq;

investisiya cazibədarlığını artırmaq;

əmək haqqı yüksəldilsin;

əsas fondların sıradan çıxma əmsalını artırmaq;

kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;

150. Müəssisə iəziləri ieləyirlər ki:

əmək məhsuldarlığı artsın;

rentabellik yüksəlsin;

))əmək haqqı artsın

istehsal xərcləri azaldılsın;

kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;

151. Mühəndis-texniki iəzilər heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

rəhbər iəzilərə

əsas fəhlələrə

))mütəxəssislərə

qulluqçulara

menecerlərə

152. Sənaye müəssisələrinin "maliyyə" cəbəsində çalışan işçilər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

əagirdlər;

fəhlələr;

mühəndis-texniki iəzilər;

))qulluqçular;

kizik xidmətedici heyət.

Bölmə: 0902

Ad 0902

Suallardan 7

Maksimal faiz 7

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

153. Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə

köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətində görə

heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətində görə

mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

))heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi zəkisinə görə

154. Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

əsas fəhlələr

köməkçi fəhlələr

mütəxəssislər

))mənzil kommunal təsərrüfatının işçiləri

mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər

155. Sənaye müəssisələrində kadrların idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

işçilərin işə qəbul olunması

işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması

kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması

))istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

əməyin stimullaşdırılması

156. Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə iəzinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
))istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi

157. Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

kadrlara tələbatın planlaşdırılması;

kadrların seçilməsi;

))əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması;

əmək haqqının və güzətlərin müəyyən olunması;

əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.

158. Sənaye müəssisələrində əməyin normalaşdırılmasında hansı normalardan istifadə olunmur?

vaxt norması;

istehsal norması;

xidmət norması;

say norması;

))sürət norması;

159. Bütün səbəblər üzündən iedən azad olunan iezilərin bətn iezilərin orta siyahı sayına olan nisbətini hansı göstəricini xarakterizə edir?

))içi axıcılığı

ieə qəbul əmsalı

xalis içi axıcılığı

kadr dövriyyəsi

kadrların dövriyyə əmsalı

Bölmə: 1002

Ad 1002

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

160. Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

))illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq;

illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini;

illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini

illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi;

illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini.

161. Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir

xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir

xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir

))xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir

162. Əsaslı vəsait qoyulmasının səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

investisiya qoyulmasının geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər

investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski

))daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi

bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi

bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması

163. Əsaslı vəsait qoyulueunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər

))tikinti-quraşdırma avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri;

müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri;

sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri

texnoloji təkmilləndirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri.

164. Əsaslı vəsait qoyulueunun texnoloji quruluu nədir?

))layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə zəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyulueunda xüsusi zəkiləridir;

iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyulueunda ayrı-ayrı maliyyələmə mənbələrinin xüsusi zəkiləridir

yeni tikintiyə, mövjud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına zəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyulueunun ümumi məbləğində xüsusi zəkiləridir

iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi zəkiləridir;

iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi zəkiləridir

165. Aşağıdakılardan hansı maliyyə, maddi və intellektual sərvətlərə aid deyil?

Pul vəsaiti, bank əmanətləri (məqsədli), kreditlər, paylar, səhmlər və digər qiymətli kağızlar

Binalar, qurğular, avadanlıqlar və s. maddi sərvətlər, bəzə sızıl, daşınması mümkün və qeyri-mümkün olan əmlaklar;

Elmi və təcürri tədqiqat ieləmələri və bəzə intellektual sərvətlər;

Nou-hau" patentlədirilməmiş texniki, texnoloji, idarəetmə, maliyyə üzrə bilik və təcürbələrin

məjcmusu;

))Sənaye müəssisələrinin iczilər

166. Maddi investisiya nədir?

məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərcləri ödəmək ızın nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;

xammal və materialların alınması üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;

ieləyənlərin əmək haqqını ödəmək ızın nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;

))sənayedə istehsal əsas fonrların geniş təkrar istehsalı üçün xərclənməsi nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;

əsas fonrların cari təmiri ızın nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;

167. Əsaslı vəsait qoyulueunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

))investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər

investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski

daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi

bazarın potensial həcmi, risklərin gızılənilən faizi

bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması

168. Aşağıdakı alternativ investisiya layihələr

xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir;

xalis cari dəyər 220 manata bərabərdir;

xalis cari dəyər 330 manata bərabərdir;

))xalis cari dəyər 500 manata bərabərdir;

xalis cari dəyər 190 manata bərabərdir

169. Xalis cari dəyər gızstəricisi nəyi məyyən edir?

))illər ızrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasınlakı fərqi;

illər ızrə material xərclərinin cari dəyərini;

illər ızrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini;

illər ızrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasınlakı fərqini;

illər ızrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini.

Bıqmə: 1003

Ad 1003

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

170. Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyulueunun təkər istehsal qurlueunu xarakterizə edən güctəricilərə aid deyil?

мүвсуд гьчләрін гениелəndirilməsinə zəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyulueunun ьmumi məbləğində хьsusi zəkisi

мьəssisənin реконструкция edilməsinə zəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyulueunun ьmumi məbləğində хьsusi zəkisi

yeni tikintiyə zəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyulueunun ьmumi məbləğində хьsusi zəkisi;

мьəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyulueunun ьmumi məbləğində хьsusi zəkisi;

))əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyulueunun ьmumi məbləğində хьsusi zəkisi;

171. Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bıqmələrinə aid deyil?

əsas fondların, istehsal güclərinin iеə buraxılması və habelə "zadel" ızrə tapşırıqlar

əsaslı vəsait qoyulueunun həcmi və quruluu

))əsaslı vəsait qoyulueunun sosial səmərəliliyi;
ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər ьzrə titul siyahılar
tikinti-quraşdırma işləri ьzrə proqram

172. Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

hər bir mьəssisənin adı, tikiləcəyi mьddət və rayon;

layihə istehsal гьсь

əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyulueunun həcmi;

tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri

))iezilərin əmək məhsuldarlığı.

173. Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bьlmələrinə aid deyil?

əsas fondların, istehsal güclərinin iеə buraxılması və habelə "zadel" ьzrə tapşırıqlar;

əsaslı vəsait qoyulueunun həcmi və qurulueu;

))əsaslı vəsait qoyulueunun sosial səmərəliliyi;

ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər ьzrə titul siyahıları;

tikinti-quraşdırma işləri ьzrə proqram.

174. Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

hər bir mьəssisənin adı, tikiləcəyi mьddət və ra-yon;

layihə istehsal гьсь;

əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyulueunun həcmi;

tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri;

))iezilərin əmək məhsuldarlığı.

175. İntestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti баға дьеьльг;

diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti bəəə dəəəə;

))xalis cari dəyəri sıfra bərabərləədirən diskontlaşdırma dərəəəsinin qiyməti bəəə dəəəə;

xalis cari dəyəri vahidə bərabərləədirən diskontlaşdırma dərəəəsinin qiyməti bəəə dəəəə;

investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəəəsinə nisbəti bəəə dəəəə.

176. İntestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

illər əzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məəaricin cari dəyəri arasınlakı fərq kimi;

illər əzrə material xəəclərinin cari dəyəri kimi;

))illər əzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər əzrə nağd pul məəariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi;

illər əzrə məəsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər əzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi;

illər əzrə əmək haqqını xəəcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi.

177. İntestisiya layihəsinin səməəəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəəəsinə nə təsir gəəstərir?

))riskin səviyyəsi;

material xəəcləri;

enerji xəəcləri;

məəsulun maya dəyəri;

əmək haqqı xəəcləri.

178. Səəətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi adi amortizasiya normasının tətbiqinə (illər əzrə bərabər faizlə) nisbətən investisiyanın səməəəliliyinə necə təsir gəəstərir?

layihə zəəzivəsində fondvermini artırır;

layihə zəəzivəsində əmək məəqsuldarlığını artırır;

))xalis cari dəyəri artırır;

layihə zəəzivəsində məəsulun maya dəyərinə azaldır;

layihə zəəzivəsində əmək haqqını azaldır.

179. Dövlət məəsisələrin innovasiya fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün hansı alətlərdən istifadə edə bilər:

məəsisələrə güzətlı kreditlərin verilməsi, məəsisələrin innovasiya məhsullarının dövlət tərəfindən alınması, innovasiya fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması, vergi güzətləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması

vergi güzətləri, məəsisələrə güzətlı kreditlərin verilməsi, məəsisələrin innovasiya məhsullarının dövlət tərəfindən alınması, proqnozlaşdırma, fundamental tədqiqatların maliyyələndirilməsi, sərətləndirilmie amortizasiya siyasəti

rəqabətin inkişafı, hüquqi bazanın yaradılması, patent və məəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması, iri innovasiya layihələrinin maliyyələndirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı, məəsisələrə güzətlı kreditlərin verilməsi, vergi güzətləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması

iri innovasiya layihələrinin maliyyələndirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı, məəsisələrə güzətlı kreditlərin verilməsi, vergi güzətləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması, fundamental tədqiqatların maliyyələndirilməsi, sərətləndirilmie amortizasiya siyasəti

))məəsisələrə güzətlı uzun müddətli kreditlərin verilməsi, vergi güzətləri (investisiya vergi krediti), patent və məəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması, iri innovasiya layihələrinin maliyyələndirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı

Bölmə: 1102

Ad 1102

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

180. Əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmasalı:

))əsas fondlardan vaxta gürə istifadəni gürstərir

fondlasilahlılığın artmasını göstərir

əsas fondlardan gürə gürə istifadəni gürstərir

əsas fondların mənəvi kəhnəlməsini gürstərir

Əsas fondların mənəvi kəhnləməsini güçtərir

181. Мəəssisənin istehsal гьсьнь мьəyyən edən amil hansıdır?

)avadanlıqların məhsuldarlığı

amortizasiya norması

düvretmə əmsalı

məhsulun əməktutumu

ьmumzavod xərcləri

182. Əsas fondların amortizasiyası nədir?

əsas fondların dəyərindəki artım

mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri

əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi

)aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun ьzərinə keçən dəyər

əsas fondların satışından gələn gəlirdir

183. Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

ilkin dəyərində və təzələnmə əmsalına görə

qalıq və satış dəyərində güçrə

)ilkin və bərpa dəyərində güçrə

kəhnləmə və amortizasiya dəyərində güçrə

ieləmə məddəti və satış dəyərində güçrə

184. İstehsal əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti

)ьnsьrlərdən hər birinin ьmumi dəyərdəki xьsusi zəkisi

texnoloji avadanlıqların dəyərini binaların dəyərində nisbəti

Əsas fondların dəyərinin istehsal gəlirində xüsusi zəkisi

binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərində nisbəti

185. Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir.

25 faizədək

20 faizədək

))7 faizədək

10 faizədək

15 faizədək

186. Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

müəssisənin əsas fondları tez-tez yenilənir;

müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır;

))əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır;

istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır;

müəssisənin rəqabətqabiliyyətlik səviyyəsi yüksəlir;

187. Əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi əşyaları üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

25 faizədək

20 faizədək

7 faizədək

))10 faizədək

15 faizədək

188. Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

))25 faizədək

20 faizədək

7 faizədək

10 faizədək

15 faizədək

189. Sənaye məəssisəsi 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu nəyə aiddir?

ehtiyat fonduna

düvriyyə fondlarına

nizamnamə fonduna

amortizasiya fonduna

))əsas fondlara

Bülmə: 1101

Ad 1101

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

190. İstehsal əsas fondları nədir?

üz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula zəvriən material qiymətliləridir.

))istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən üz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə kezirən istehsal fondlarıdır

istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən üz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə kezirən əmək vasitələri və predmetləridir

yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, üz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə kezirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

191.İstehsal əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

))bina və nəqliyyat vasitələri

qurğu və materiallar

nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları

binalar və yanacaq ehtiyatları

цтрьбсь mexanizmlər və tara materialları

192.Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

bina

dəzgah

))məmulat

qurğu

nəqliyyat vasitəsi

193. Əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

))fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi

fiziki, texniki, mənəvi, sosial

texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi

mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

texniki , mənəvi, sosial, siyasi

194. Sənayenin əsas fondlarına nə aid deyil?

Binalar

))Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq

Sexdə qurulmuş avadanlıq

Nəqliyyat vasitələri

Zavoddaxili su kəmərləri

195. İstehsal gücü nədir?

məəssisəyə dçvlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı

məəssisənin zəruri keyfiyyətdə, zeeiddə maksimum məhsul satmaq imkanı

))məəssisənin zəruri keyfiyyətdə, zeeiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir

məəssisənin illik istehsal həcmi

məəssisənin bazardakı payıdır

196. Məəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələdirilir?

amortizasiya fondundan;

))təmir fondundan;

nizamnamə fondundan;

ehtiyat fondundan;

istehsalın inkişafı fondundan;

197. Avadanlıqlarda təmir icə nə vaxt həyata keçirir?

avadanlıq satıldıqda

avadanlıq yeni alınanda

))avadanlıq fiziki köhnələndə

avadanlıqların yerini dəyiədikdə

avadanlıqların yerləədirilməsində

198. Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin məəyyən etmək ьььн tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır

ilkin;

bərpa;

tam;

))qalıq;

mətləq dəyər.

199. Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

əsas fondlar natural formasını dəyişir;

əsas fondlar bir istehsal tsiklında tam istehlak olunur;

istənilən istehsal vasitəsi əsas fondur

əsas fondlar uşlərinin fiziki və kimyəvi xassələrini istehsal olunan məhsula keçirir;

))əsas fondların minimum dəyəri ərti maliyyə vahidinin 100 misindən çox olmalıdır.

Bu mə: 1201

Ad 1201

Suallardan 9

Maksimal faiz 9

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

200. Mineral xammala nə daxil deyil?

))plastik kətlə

dəmir filizi

miss filizi

neft

qum

201. Sənayenin dцvriyye fondları nadir?

yalnız bir istehsal tsiklində ietirak edib, цз deyerini yaradılan mshsulun ьzarinə hissə-hissə kezirən və öz natural formasını deyerien istehsal fondlarıdır

istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, deyerini itirən fondlardır

öz natural formasını deyerien, lakin istehsal prosesində birbaea ietirak etmeyən fondlar

istehsal prosesinə uzun maddət xidmət edən, natural formasını deyiemədən цз deyerini istehsal edilən mshsulun ьzarinə hissə-hissə kezirən istehsal fondlarıdır

))yalnız bir istehsal tsiklində ietirak edib, цз deyerini yaradılan mshsulun ьzarinə tamamilə kezirən və öz natural formasını deyerien istehsal fondlarıdır

202. Dцvriyye fondlarının tərkiб ьnsьrləri hansılardır?

tədavül fondları, gələcək dцvryn xərcləri və pul vəsaitləri

pul vəsaitləri, azqiymətli tezkqhnələn əşyalar, debitor borcları

gələcək dцvryn xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri

yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır mshsul

))istehsal ehtiyatları, bitməmie istehsal və gələcək dцvryn xərcləri

203. Dцvriyye vəsaitlərinə nələr aiddir?

istehsal ehtiyatları və qurğuları

dцvryyye fondları və əsas fondlar

gələcək dцvryn xərcləri və btürücü qurğular

))dцvriyye fondları və tədavül fondları

pul vəsaitləri və zoxillik əkmələr

204. Aşağıdakılardan hansı tədavül fondlarına aid deyil?

anbardakı hazır mshsul

))az qiymətli və tez kqhnələn əeyalar

yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar

pul vəsaitləri

debitor borcları

205. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar

))yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar

üzgüçü materiallar

taraz və taraz materialları

alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezkiçilən əşyalar

206. Tədavül fondlarına daxildir:

bitməmiş istehsal

))hazır məhsul

maşın və avadanlıqlar

gələcək dçvçn xərcləri;

istehsal ehtiyatları

207. Sənaye müəssisələrində əsas materiallar nədir?

normal icəraitə yaratmaq çzçn sərf edilən materiallar;

istehsal avadanlıqları tərəfindən icələnilən materiallar

normal icəraitə yaratmaq çzçn sərf edilən və istehsal avadanlıqları tərəfindən icələnilən materiallar

))istehsal edilən məhsulun "baş substansiyasını" təkil edən materiallar;

məhsulun qablaşdırılmasında istifadə olunan materiallar

208. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində material resurslarına qənaətin əsas istiqamətlərinə aid deyil?

Xammaldan kompleks istifadə olunması;

Tullantıların təsərrüfat dövrünə cəlb edilməsi;

İstehsal itkilərinin və tullantılarının minimuma endirilməsi;

Maşın, mexanizm və məmulatın çəksinin azaldılması;

))Əlavə iəzi dövrünün cəlb edilməsi.

Bölmə: 1202

Ad 1202

Suallardan 9

Maksimal faiz 9

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

209. Normalaşdırılmayan dövrüyyə vəsaitlərinə aiddir:

istehsal ehtiyatları

bitməmiş ehtiyatlar

gələcək dövrün xərcləri

hazır məhsul;

))pul vəsaitləri.

210. Sənayenin istehsalının istehlak etdiyi xammal və materiallara nələr daxildir?

bitməmiş məhsul, hazır məhsul, material

))mineral xammal, kənd təsərrüfatı xammalı, süni materiallar

xammal, material, dəstlədirici məmulatlar, hazır məhsul

süni və sintetik məhsullar, dəri əvəzləyiciləri və istehlak eeyləri

istehsal vasitələri və istehlak eeyləri

211. Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

texnoloji tullantılar

texnoloji itkilər

xalis məsrəf

))təchizat itkiləri

texniki-təkilati itkilər

212. Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

istehsal ehtiyatları

bitməmiş ehtiyatlar;

gələcək dövrun xərcləri

hazır məhsul

))pul vəsaitləri

213. Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

fərdi və kütləvi normalar

))fərdi və qrup normaları

məfəssəl və fərdi normalar

kütləvi və irilədirilməmiş normalar

perspektiv və məfəssəl normalar

214. Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

iezilərin sayı

əsas fondların orta illik dəyəri

mənfəətin həcmi

iezilərin axını

))istehsal tsiklinin uzunluğu

215. Gələcək dövrdə xərclərinə daxildir

hazırkı dövrdə zəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər

hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə üdəniləcək məhsullar;

))hazırkı dövrdə zəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;

gələcəkdə zəkilmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər

hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;

216. Hansı göstəricilər dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

fondverimi və fondtutumu göstəriciləri

nüvbəlilik əmsali

))dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə və yüklənmə əmsali;

dövriyyə vəsaitlərinin məhsuldarlığı və ehtiyatı göstəriciləri;

dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı və fondverimi göstəriciləri

217. Bitmiş istehsala aşağıdakılardan hansı aiddir?

hazır məhsulun dəyəri;

istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;

yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunəsinin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;

əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər

))istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.

Builmə: 1301

Ad 1301

Suallardan 6

Maksimal faiz 6

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

218. İstehsal ehtiyatlarının növləri hansılardır?

cari, мцвсьмь, мьддətli, hazırlıq

uzun мьддətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq

))cari, hazırlıq, sıgorta, mövsümü

cari, istehsal, satış, sıgorta

istehsal, satış, xidmət, cari

219. Sənaye мьəssisənin дцvriyyə vəsaitləri nədir?

yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, цз dəyərini yaradılan məhsulun ьzərinə hissə-hissə kezirən və öz natural formasını dəyiəən istehsal fondlarıdır

yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, цз dəyərini yaradılan məhsulun ьzərinə tamamilə kezirən və öz natural formasını dəyiəən istehsal fondlarıdır

öz natural formasını dəyiəən, lakin istehsal prosesində birbaea iştirak etməyən fondlar

мьəssisənin дцvriyyə fondları və tədavül fondlarının hasilidir;

))мьəssisənin цз pul vəsaitinin fasiləsiz döv-ranını tə-min etmək məq-sədilə дцvriyyə və tədavül fondlarının ya-ranmasına avans edil-miş pul vəsaitinin məcmusudur.

220. Sənaye мьəssisələrində adətən gələcək дцvгьн xərcləri дцvriyyə fondlarının neçə faizini təkil edir?

25;

20;

15;

10;

))5.

221. Sənaye məəssisələrində normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitin hansı elementi dövriyyə fondlarının strukturunda daha çox xüsusi çəkiyə malikdir?

))istehsal ehtiyatları

bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar

gələcək dövrun xərcələri

anbarda olan hazır məhsul

hesablarda olan vəsaitlər

222. Sənaye məəssisələrində normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitin hansı elementi dövriyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir?

istehsal ehtiyatları

bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar

))gələcək dövrun xərcələri

anbarda olan hazır məhsul

hesablarda olan vəsaitlər

223. Sənaye məəssisəsində bir il ərzində məmulat istehsalında dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan məbləği 189540 min manat olarsa onda günlük bitməmiş istehsalın məbləği nə qədər olar?

519,3 min manat;

520,7 min manat;

522,1 min manat;

523,6 min manat;

))526,5 min manat;

Bu mə: 1302

Ad 1302

Suallardan 6

Maksimal faiz 6

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

224. Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

texnoloji əlamətlər

texniki əlamətlər

təkilati əlamətlər

iqtisadi əlamətlər

))psixografik əlamətlər

225. Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

coğrafi əlamətlər

demoqrafik əlamətlər

))təkilati əlamətlər

psixografik əlamətlər

məhsula ehtiyac əlamətlər

226. Sənaye məəssisəsinin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən kəhnəldikdə;

))məəyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda

məəssisənin buraxdığı məhsulun komplektlədirilməsi (dəstlədirilməsi) zəruriliyi yarandıqda

avadanlıqlar mənəvi cəhətdən kəhnəldikdə

məəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda.

227. İki məhsulçüdərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal icini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

sığorta ehtiyatı

))cari ehtiyat

hazırlıq ehtiyatı

мүдәһәтә еһтият

мүәссәсәдәхәлә еһтият

228. Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

istehsal tsiklinin uzunluğundan;

))reallaşdırılmış məhsulun həcmindən;

istehsal olunan məhsulun həcmindən;

istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən;

məhsulun maya dəyərindən.

229. Maddi resursların təfəssildərmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

irilədirilmie və kətləvi normalar

мүфәссәл və qrup normaları

))irilədirilmie və мүфәссәл normalar

qrup və irilədirilmie normalar

perspektiv və мүфәссәл normalar

Вүлмә: 1401

Ad 1401

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

230. Sənaye məəssisələrinin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni üzəndə birləşdirir?

3

5

4

))8

7

231. Sənaye məəssisəsinin maddi-texniki təminatının I mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

))sifariələr zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;

təfəssilləndirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

potensial məhsul gündərlərin siyahısının işlənilib hazırlanması

sezilmə məhsul gündərlə (və ya vasitəzi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

firma və məəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.

232. Əmtəə birjası

))müəyyən edilmiş birja qaydaları əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aekar kətləvi sızvdələmə əəklində həyata keçirilən topdansatış ticarət bazarını təəkil etmək məqsədi gədən hüquqi və fiziki əəxlərin kənyllə birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;

müəyyən edilmiş birja qaydaları əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aekar kətləvi sızvdələmə əəklində həyata keçirilən pərakəndəsətış ticarət bazarını təəkil etmək məqsədi gədən hüquqi və fiziki əəxlərin kənyllə birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;

müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aekar kətləvi sızvdələmə əəklində qiymətli kağızların satışını təəkil etmək məqsədi gədən hüquqi və fiziki əəxlərin kənyllə birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;

məşğul edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda əmək kətləvi sığdələmə əklində valyuta satışını təkil etmək məqsədi gədən hüquqi və fiziki əxslərin künyəli birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;

məşğul edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda əmək kətləvi sığdələmə əklində dçvlət satınalmalarını həyata keçirən qurumdur.

233. Broker:

))əmtələrin alqı və satqısı üzrə sifarişinin vəsaiti hesabına onun xeyrinə öz adından və ya sifarişçinin adından vasitəçilik edən əxstdir;

öz adından və çz vəsaitinə əmtələrin alqı və satqısını həyata keçirən əxstdir;

Qiymətli kağızların və ya onların sertifikatlarının saxlanması, yaxud uçotunu və qiymətli kağızlara olan hüquqların keçməsi bçzrə xidmətləri həyata keçirən əxstdir;

birjanın idarə heyətinin bçzvə olan əxstdir;

birjanın arbitraj komissiyasının üzvü olan şəxstdir.

234. Diler:

birjanın arbitraj komissiyasının üzvü olan şəxstdir;

))öz adından və çz vəsaitinə əmtələrin alqı və satqısını həyata keçirən əxstdir;

əmtələrin daşınmasını təkil edən əxstdir;

birjanın idarə heyətinin bçzvə olan əxstdir;

əmtələrin alqı və satqısı üzrə sifarişinin vəsaiti hesabına onun xeyrinə öz adından və ya sifarişçinin adından vasitəçilik edən əxstdir.

235. Birja məhsuluna gçrə birjaların hansı növləri var?

istehsal, kommersiya, fond;

))əmtə, fond, valyuta;

texniki, texnoloji, iqtisadi;

universa, beynəlxalq, ixtisaslaşmış;

qapalı, açıq, qarışıq.

236. Aşağıdakılardan hansı sənaye məəssisəsində marketing fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

) daxili məhitin təhlili;

istehlakçıların (alıcıların) təhlili;

bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması;

qiymət siyasətinin ielənib hazırlanması;

xarici məhitin təhlili.

237. Aşağıdakılardan hansı marketingin funksiyalarına daxil deyil?

istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi;

məhsul çeşidinin planlaşdırılması;

satıxdan sonrakı xidmətin təkili;

yeni istehlakçıların tapılması və sezilməsi

) məhsul gücdərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təkili.

238. Aşağıdakılardan hansı sənaye məəssisəsinin marketing fəaliyyətinə aid deyil?

məəssisələrin istehsal həcmnin (təklifinin) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırılma bilmə imkanlarının araşdırılması;

) iezilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi və tədbirlərin ielənib hazırlanması;

məəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir güctərilməsi

məəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyeməsinə və s. bu kimi məsələlərə zevik mənasibətlərin güctərilməsinə nəzarət edilməsi;

bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmnin, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedieinin və onun inkieaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması.

239. Sənaye məəssisəsinin marketing sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində ietirak etmir:

məhsul (xidmət) zecidi və qiymətinin planlaşdırılmasında;

bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində);

))plan ızrə icin yerinə yetirilməsi ızın zərur olan iczilərə tələbatın hesablanmasında;

potensial (real) tələbatın və ızdənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində;

bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər ızdənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin iclənib hazırlanmasında.

Bılmə: 1402

Ad 1402

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

240.Sənaye məəsisəsinin maddi-texniki təminatının III mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

sifariələr zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi

təfsilləedirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

firma və məəsisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.

sezilmie məhsulqındərənle (və ya vasitəzi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

))potensial məhsul qındərənlərin siyahısının işlənib hazırlanması;

241. Sənaye məəsisəsinin maddi-texniki təminatının IV mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

sifariələr zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;

sezilmie məhsulqındərənle (və ya vasitəzi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

potensial məhsul qındərənlərin siyahısının işlənib hazırlanması;

təfsilləedirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

))müəyyən parametrlərinə görə məhsul qındərənlərdən ən əlverişlisinin sezilməsi.

242. Sənaye məəsisəsinin maddi-texniki təminatının V mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

sifariələr zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;

sezilmə məhsulqündərənə (və ya vasitəsi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

potensial məhsul qündərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;

təfəssilləndirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

))müəyyən parametrlərinə görə məhsul qündərənlərdən ən əlverişlisinin sezilməsi.

243. Sənaye məəsisəsinin maddi-texniki təminatının II mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

sifariələr zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;

sezilmə məhsulqündərənə (və ya vasitəsi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

potensial məhsul qündərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;

))təfəssilləndirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması

müəyyən parametrlərinə görə məhsul qündərənlərdən ən əlverişlisinin sezilməsi.

244. İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifariələr portfelindən;

fondverimi və dıvriyyə vəsaitlərinin dıvretmə sürətindən;

iezilərin sayı və vaxt fondundan;

dıvriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından;

))qəbul edilmiş sifariələr portfeli və materialın məsrəf normasından.

245. Birjada həyata keçirən fəaliyyət nüvlərinə (əməliyyatlara) aiddir:

istehsal fəaliyyəti;

icarə məqavilələrinin bağlanması;

texnoloji prosesin təkili;

innovasiya fəaliyyəti;

))option kontraktlarının bağlanması.

246. Aşağıdakılardan hansı əmtəə birjasının vəzifələrinə aid deyil?

daimi fəaliyyət gücstərən topdansatış əmtəə bazarının təkili;

birja əqdlərinin qeydə alınması və rəsmilədirilməsi;

birjada satılan əmtəələrin satış şərtlərini əks etdirən bəlliyənlərin nəer edilməsi;

istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi;

))birja iştirakçıları tələb edərlərsə, real əmtəənin keyfiyyət ekspertizasını təkil etmək;

247. Opcion kontraktı:

alıcının müəyyən edilmie vaxtda və qiymətdə məəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin alınmasını zəruri edən kontraktdır;

alıcının faktiki olaraq əməəni aldığıın təsdiqləyən kontraktdır;

))alıcının müəyyən edilmie vaxtda və qiymətdə məəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin almaq hıququnun təsbit olunduğu, lakin bunu zəruri etməyən kontraktdır;

birjanın işçisi ilə onun idarə heyətinin arasında bağlanan kontratdır;

əmtəələrin saxlanması və daşınm asını tənzimləyən kontraktdır.

248. Fyuçers kontraktı nədir?

birjada bağlanan və alıcının müəyyən edilmie vaxtda və qiymətdə məəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin almaq hıququnun təsbit olunduğu, lakin bunu zəruri etməyən kontraktdır;

Birjada bağlanan və alıcının faktiki olaraq əməəni aldığıın təsdiqləyən kontraktdır;

))birjada bağlanan və alıcının müəyyən edilmie vaxtda və qiymətdə məəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin alınmasını zəruri edən standart kontraktdır;

əmtəələrin saxlanması və daşınm asını tənzimləyən kontraktdır;

bijada klrinq xidmətinin gücstərilməsinə nəzərdə tutan kontraktdır.

249. Əmtəə birjasının üzvü ola bilər:

əmtəə birjasının qulluqçuları;

ali və yerli dövlət hakimiyyəti və idarəetmə orqanlar;

banklar, kredit və sığorta təşkilatları;

))birjada satılan əmtəənin ticarəti ilə məşğul olan müəssisələr;

ictimai birliklər, dini və xeyriyyə təşkilatları və fondları.

Bülmə: 1501

Ad 1501

Suallardan 6

Maksimal faiz 6

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

250. Əməyin udənilməsinin tarif sistemində daxildir:

tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;

ie yerlərinin təkilinə qoyulan tələblər, iezilərin ixtisasına qoyulan tələblər, iezinin əmək haqqı ;

əməyin udənilməsi qaydası və əmək eəratinə qoyulan tələblər;

))tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı;

iezilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;

251. Aşağıdakılardan hansı sənaye məəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “İşin xarakteri ilə əlaqədar” amillərə aid deyil?

əmək eəraitı;

əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi;

işin icrası üçün məsuliyyətin səviyyəsi;

tələb edilən iə təcrübəsi və vərdielər;

))əmək məhsuldarlığının səviyyəsi.

252. Əmək məhsuldarlığı nədir?

мәəссисədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri

)) konkret əmək нцвннн vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir

bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən гүəтəricidir

istehsal heyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

istehsal heyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir

253. Əmək haqqı nədir?

))ie qəvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə гүрə iəziyə мәəссисə tərəfindən үдənilən pul vəsaitidir;

vaxtilə мәəссисədə iələyib, lakin indi təqəbdde olan iəzilərə мәəссисələrin үдədiyi vəsait;

iəzinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;

iəгүтəрənin iəzi ilə bağladığı müqaviləyə гүрə onun iədən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;

мәəссисədə iəzilərə yaxşı işlədiklərinə гүрə үдənilən мькəfatlar;

254. Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi үдənilir:

təqvim vaxtına görə

))faktiki iş vaxtına görə

hazırlanmış məmulatın sayına görə

гүстərilən xidmətin həcminə гүрə

materialtutumuna гүрə

255. Əmək məhsuldarlığının folrmaları.

))fərđi və ictimai

məəssisə, sahə və sənaye

fərdi, əəxi, kollektiv və ictimai

fərdi və kollektiv

[əəxi və ictimai

Buımə: 1502

Ad 1502

Suallardan 10

Maksimal faiz 10

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

256. Aşağıdakılardan hansı sənaye məəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “Məəssisə ilə bağlı” amillərə aid deyil?

məkiyyət mənsubiyəti;

məəssisənin gəlirliyi;

həmkar-lar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəəkilliyi;

))ieə qəbulun miqyası və məddəti;

əmək məh-sul-darlığının səviy-yəsi.

257. Aşağıdakılardan hansı sənaye məəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “Əmək bazarında mövcud olan konyunktura” adlanan amillər qrupuna aiddir?

tələb edilən ie təcrəəsi və vərdielər;

))ılkədə iesizliyin səviyyəsi;

həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəəkilliyi;

ieə qəbulun miqyası və məddəti;

Əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi.

258. Aşağıdakılardan hansı sənaye məəsisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “Dövlətin sosial siyasəti, məəyyən edilmiş sosial normativlər” adlanan amillər qrupuna aiddir?

ie qəbulun miqyası və müddəti;

mülkiyyət mənsubiyyəti;

həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəəkilliyi;

ie qəbulun miqyası və müddəti;

))minimum əmək haqqı və minimum istehlak dərəcəsi.

259. Aşağıdakılardan hansı sənaye məəsisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən amillərə aid deyil?

İşin xarakteri ilə əlaqədar amillər;

Əmək bazarında mövcud olan konyunktura;

))Məəsisənin istehsal quruluşu ilə əlaqədar olan amillər;

Dövlətin sosial siyasəti, məəyyən edilmiş sosial normativlər;

istehsal heyəti ilə əlaqədar amillər.

260. Əməyin üdənieinin iəməuzd forması olan dolayı işməuzd əmək haqqı sistemində:

))fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;

normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan ie qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;

birbaşa əmək haqqından əlavə iein konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üçün tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün məəyyən məbləğdə mükafat alır;

əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi ie üçün bətdüyləkdə hesablanır;

iezlərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

261. Əməyin üdənieinin iəməuzd forması olan mütərəqqi iəməuzd əmək haqqı sistemində:

fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;

))normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan ic qiyətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;

birbaşa əmək haqqından əlavə icin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üçün tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;

əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi ic üçün bütçədə hesablanır;

icəilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

262. Əməyin cəhəcinin icəmuzd forması olan mükafatlı işəmuzd əmək haqqı sistemində:

fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;

normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan ic qiyətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;

))birbaşa əmək haqqından əlavə icin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üçün tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;

əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi ic üçün bütçədə hesablanır;

icəilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

263. Əməyin cəhəcinin icəmuzd forması olan akkord işəmuzd əmək haqqı sistemində:

fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;

normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan ic qiyətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;

birbaşa əmək haqqından əlavə icin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üçün tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;

))əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi ic üçün bütçədə hesablanır;

icəilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

264. Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
))istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
istehsal edilmiş məhsulun həcmninə idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;

265. Sənaye məəsisələrində əmək tutumu necə hesablanır?

))məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
istehsal edilmiş məhsulun həcmninə idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;

Bu mə: 1601

Ad 1601

Suallardan 8

Maksimal faiz 8

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

266. Məhsulun maya dəyəri nədir?

))istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin və canlı əmək məsrəflərinin dəyəridir

istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəfləridir

istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən istehsal vasitələrindən məsrəfləridir

məhsulun elə qiymətidir ki, ona zəkilən xərclər mərkəzi bankda həmin pulun qoyulmasına görə udən ilən faizlərlə birlikdəki həcminə bərabərdir.

rəqiblərlə qiymət məbarizəsində məəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir

267. Mənfəət nədir?

məəssisənin ehtiyat fondunun əsas mənbəyi olub, xərclərlə gəlirin fərqinə bərabərdir

məəssisənin məcmu gəliridir

məəssisənin gəlirinin təsisçilər tərəfindən ehtiyat fonduna yenidən qoyduğu vəsaitdir

))məəssisə gəlirindən xərclər və dülət vergiləri və rüsumləri ödənildikdən sonra qalan hissədir

məəssisə gəlirindən material və əmək haqqı fondu xərcləri çıxıldıqdan sonra qalan pul vəsaitidir

268. Məhsulun keyfiyyəti:

məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini güstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

))məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən üznməxsus xassələrin məcmusudur

məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini güstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən güstəricilərin məcmusudur

məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur

269. Sertifikasiya:

məhsullar ыьн norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənledirən fəaliyyətdir

))məhsul keyfiyyətinin standartlarda üz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eynilədirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

270. Standartlaşdırma:

məhsulların istehsalı üçün məəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

məhsul keyfiyyətinin standartlarda üzək-si-ni tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

))normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eynilədirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

271. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri

))məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər

zəy məhsulla əlaqədar olan xərclər

reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi

yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər

272. Məhsulun keyfiyyəti:

satış zamanı formalaşır

bazarda formalaşır

))istehsal prosesində formalaşır

məhsula servis prosesində formalaşır

tədavül prosesində formalaşır

273. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

beynəlxalq standartlar;

regional standartlar;

düvlətlərarası standartlar;

))mühasibat standartları;

milli standartlar.

Builmə: 1602

Ad 1602

Suallardan 9

Maksimal faiz 9

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

274. Maya dəyərinin aşağı salınmasının ehtiyat mənbələri hansılardır?

))əməktutumunun, fondtutumunun, materialtutumunun və istehsalın idarə edilməsi xərclərinin azaldılması

daha ucuz xammal və materiallardan, daha ucuz iəzi qvvəsindən istifadə və iş vaxtının artırılması

yeni texnika alınmasına xərc zəkməmək, kadr hazırlığını təxirə salmaq, iəzilərin ixtisarı

ixtisasız və az ixtisaslı fəhlələrdən istifadə, daha ucuz və keyfiyyətsiz xammaldan istifadə, idarəetmədə inzibati metodların tətbiqinin genieləndirilməsi

amortizasiyanı sürətləndirilməsi, iəzilərin nıvbədən kənar iəə cəlb edilməsi, ən aşağı qiymətə olan iəzi qvvəsindən və materialların istehsala cəlb olunması

275. Texnolojilik gıstəricilərinə nələr aiddir?

))maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondtutumluğu göstəriciləri aid edilir;

maşının ergonomik və estetik gıstəriciləri aid edilir;

maşının istismarnın mürəkkəbliyi, sərəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir;

maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir;

maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik gıstəriciləri aid edilir.

276. Məmulatın etibarlılığı:

məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və iəzinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir

))məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq eərtilə onun ызын мьəу-уəн edil-miş funksiyaları ijra edə bilmək xassəsidir

məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir

məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir

məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf məhitə təsiri ifadə edən xassəsidir

277. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti güstəricilərinə aid deyil?

texnologilik güstərijiləri

məhsulun nəql onunma qabiliyyəti

))məhsulun maya dəyəri

məhsulun estetik güstəriciləri

standartlaşdırma və eyniləedirmə (unifikasiya) güstəriciləri

278. Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bçлннр?

məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına

))beynəlxalq, regional, dçvlətlərarası, milli standartlara

мьəssisədaxili, мьəssisəлərarası, sahə, milli standartlara

mterial, hazır məhsul, xidmət standartlarına

analitik, ekperimental, statistik standartlara

279. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində «defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi» ilə bağlı olan xərslərə aid deyil?

keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərslər;

yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərslər;

))məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərslər;

zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərslər;

avadanlığa və alətə texniki xidmətin təkili, heyətin uyrədilməsi ilə əlaqədar xərslər;

280. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərsləri;

materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərsləri;

nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərsləri;

))məhsulun yenidən emalı xərsləri;

nəzarətçi-məfəttielərin əmək haqqı xərcləri;

281. Məmulatın estetik göstəriciləri:

məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və iezinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəşələrini
üzündə birlədirir

məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq eərtilə onun ızın məyyən edilmiş
funksiyaları ijrə edə bilmək xassəşələrini üzündə birlədirir

))məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, гцрње kimi
xassələri üzündə birlədirir

məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəşələrini üzündə birlədirir

məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəşələrini üzündə birlədirir

282. Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

təklifin azlması deməkdir

məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir

iezilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir

məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir

))məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artı-rıl-ması deməkdir

Бцлмә: 1701

Ad 1701

Suallardan 9

Maksimal faiz 9

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

283. Məhsulun maya dəyəri:

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir;

))məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmusunu əks etdirir;

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və döyriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir;

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala zəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmusunu əks etdirir;

rəqiblərlə qiymət mübarizəsində məəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir.

284.İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

xammal, material, enerji, gələcək döyriyyə xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər;

material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər

))material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;

xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üzün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, məmumzavod xərcləri;

material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri.

285. Hansı xərclər dəyicən xərclərə aiddir?

məəssisə direktorunun əmək haqqı

təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı

)) əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı

məəsisənin bə məhasibinin əmək haqqı

əsas fondların amortizasiyası xərcləri

286. Hansı xərclər cərti sabit xərclərə aiddir?

əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı

texnoloji ehtiyaclar ızın yanacaq xərcləri

satın alınmış dəstləədirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri

əsas xammal və materiala xərclər

)) əsas fondların amortizasiyası xərcləri

287. Xərclərin kalkulyasiya maddələri ızrə təsnifləədirilməsi nəyə xidmət edir?

əmətəlik məhsulun maya dəyərini məəyyən etməyə

)) konkret məhsul vahidinin maya dəyərini məəyyən etməyə

əmək haqqı xərclərini məəyyən etməyə

məmumi məhsulun maya dəyərini məəyyən etməyə

amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə

288. Sənaye məəsisələri ız məhsuluna qiymət məəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

)) məhsulun maya dəyərini

iezilərin rəyini

əsas fondların mənəvi kəhnəlməsini

təhciztçilərin etibarlılığını

hazır məsul anbarının həcmi

289. Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

məhsulun maya dəyəri

məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti

inflyasiyanın səviyyəsi

analoji məhsul istehsal edən rəqib məəssisələrin bazardakı davranışları

))hazır məsul anbarının həcmi

290. Aşağıdakı hansı xərc elementi məəssisənin topdansatış qiymətinə aiddir?

))məhsulun maya dəyəri;

məəssisənin topdansatış qiymətinə gürə əlavə dəyər vergisi;

təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;

təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;

ticarət təşkilatlarının əlavəsi;

291. Aşağıdakı hansı xərc elementi sənayenin topdansatış qiymətinə aid deyil?

məhsulun maya dəyəri;

məəssisənin topdansatış qiymətinə gürə əlavə dəyər vergisi;

təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;

təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;

))ticarət təşkilatlarının əlavəsi;

Bu|mə: 1702

Ad 1702

Suallardan 9

Maksimal faiz 9

Sualları qarışdırmaq

Suallar təqdim etmək 1 %

292. Məhsulun tam maya dəyərini məyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlənin həlli üçün zəruri deyil:

marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərclə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu;

məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini məyyən etmək;

qiymətin əmələgəlməsi

))məssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq;

iein maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti dəzgən məyyən etmək.

293. Məhsulun əməktutumluğu nədir?

məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir;

məhsulun əməktutumunu gəstərir;

məssisədə məsul istehsalında iştirak edən iezilərin sayını göstərir;

))məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin nisbətən bəyək xəsusi zəkiyə malik olduğunu göstərir;

iezilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərini azalmasını göstərir.

294. Məhsulun fondtutumluğu nədir?

məhsul vahidinin dəeən istehsal fondlarının dəyərini gəstərir;

əsas fondların orta illik dəyərini məhsulun maya dəyərinə nisbətini gəstərir;

istehsal edilmie məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini gəstərir

əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmie məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmie məhsulun həcmiini gəstərir;

))məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının nisbətən bəyək xəsusi zəkiyə malik olduğunu göstərir.

295. Məhsulun materialtutumluğu nədir?

məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material ielədildiyini gəstərir;

məssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir;

məssisədə anbarların hazır məhsulutma qabiliyyətidir;

məhsul vahidinə ielədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir;

))məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən bütük xüsusi zəkiyə malik olduğunu göstərir.

296. Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi fabrik-zavod maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər;

istehsal fəhlələrinin əmək haqqı;

texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları;

ьтum sex xərcləri;

))məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər.

297. Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi eərti-dəyieən xərclərə aiddir?

ьтum sex xərcləri;

ьтumzavod xərcləri;

məssisənin idarə edilməsi xərcləri;

))istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı;

sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını.

298. Sənaye məssisələrində istehsal xərcləri smetası:

kalkulyasiya maddələri ьzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri gıçstərir;

sex maya dəyrini hesablamaq ьььн tərtib edilir;

istehsaldankənar xərcləri əhatə edir;

məssisədə eərti-sabit xərcləri məyyən etmək ьььн tərtib edilir;

))istehsal proqramını yerinə yetirmək ьььн məssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini gıçstərir.

299. Sənaye məssisələrində məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

))мәәссисәдә иезиләрин әмәк һақларинин вә онларин социал инкишәфинә хәркләрин артирилмаси;

мәәссисәдә истехсәлдәнкәнәр хәркләринин азәлдилмаси;

мәәссисәдә әмәк мәһсәлдәрлиғинин артирилмаси;

мәәссисәдә мәһсәлун фондтутумунун ашәғи салинмаси;

мәәссисәдә мәһсәлун истехсәлиnä зәкәилән материал хәркләринин ашәғи салинмаси.

300. Сәнәйенин фондтутумлу сәһәләриндә мәйә дәйәринин ашәғи салинмасиндә ашәғидәки истиқәмәтләрин һәсәндән истифәдә олунмур?

истехсәл ғәкләриндән истифәдәнин яхшәләшдирилмаси;

нүвбәдәхили бошдәйәнмәләри азәлтмәқ;

нүвбәбою бошдәйәнмәләри азәлтмәқ;

))иезиләрин сәйинин азәлдилмаси;

технология вә дигәр авадәнлиқларин максимум үкләнмәси.